

SCIENCE AND EDUCATION

ISSN 2181-0842

VOLUME 3, ISSUE 4

APRIL 2022

SCIENCE AND EDUCATION

SCIENTIFIC JOURNAL

ISSN 2181-0842

VOLUME 3, ISSUE 4

APRIL 2022

www.openscience.uz

SCIENCE AND EDUCATION
SCIENTIFIC JOURNAL VOLUME 3 ISSUE 4

Executive Secretary

Tusmatova Nozima Inomovna

Editorial board

Z.Yaxshieva

Jizzakh State Pedagogical Institute, Doctor of Chemical Sciences

S.Sangwa

African Leadership University, Doctor of Business Administration

S.Otaqulov

Jizzakh Polytechnic Institute, Doctor of Physical and Mathematical Sciences

M.A.S.Khasawneh

King Khalid University, Special Education, PhD

Sh.Akramova

Military-technical Institute of the National Guard, Doctor of Pedagogical Sciences

E.M.Cococcides

College of Tourism & Hotel Management, Doctor of Science in Communication

B.Sultonov

Tashkent Pharmaceutical Institute, Doctor of Technical Sciences

Ya.L.Chernyavskaya

Tyumen State Medical University, Candidate of Philological Sciences

A.Sidiqov

Tashkent Institute of Chemical Technology, Doctor of Chemical Sciences

W.B.Vidona

Edo State University, Anatomy, PhD

B.Kucharov

Institute of General and Inorganic Chemistry of the Academy of Sciences, Doctor of Technical Sciences

I.Eshmetov

Institute of General and Inorganic Chemistry of the Academy of Sciences, Doctor of Technical Sciences

M.Abdullaev

Andijan State University, Doctor of Historical Sciences

Z.Tojiyeva

National University of Uzbekistan, Doctor of Geographical Sciences

N.Jiyanova

Tashkent Financial Institute, Candidate of Economic Sciences

X.Qobulov

Tashkent Financial Institute, Candidate of Economic Sciences

A.Nabiev

Tashkent Institute of Chemical Technology, PhD in Technical Sciences

A.Turgunbaeva

Namangan State University, PhD in Psychological Sciences

B.Xaynazarov

National University of Uzbekistan, PhD in Historical Sciences

M.Voxidova

Tashkent State Institute of Oriental Studies, PhD in Economics

A.Rahmonov

Republican Scientific-Practical Center, PhD in Pedagogical Sciences

G.Ochilova

Karshi Institute of Engineering and Economics, Candidate of Philosophical Sciences

B.Omonov

Karshi State University, PhD in Philosophical Sciences

O.Axmedova

Bukhara Institute of Engineering and Technology, PhD in Technical Sciences

G.Jumanazarova

Jizzakh State Pedagogical Institute, Doctor of Philological Sciences

T.Sabirjanov

Fergana Polytechnic Institute, Candidate of Technical Sciences

Sh.Ismoilov

Tashkent State Law University, Doctor of Sciences in Law

M.Rakhimov

Tashkent State Law University, Doctor of Philosophy in Law

L.Rakhimkulova

Tashkent State Law University, Doctor of Philosophy in Law

A.Sultonov

Jizzakh Polytechnic Institute, PhD in Economics

Mas'ul kotib

Tusmatova Nozima Inomovna

Tahririyat

Z.Yaxshiyeva

Jizzax davlat pedagogika instituti, kimyo fanlari doktori

S.Sangwa

African Leadership University, Doctor of Business Administration

S.Otaqulov

Jizzax politexnika instituti, fizika-matematika fanlari doktori

M.A.S.Khasawneh

King Khalid University, Special Education, PhD

Sh.Akramova

Milliy gvardiya harbiy-texnik instituti, pedagogika fanlari doktori

E.M.Cococcides

College of Tourism & Hotel Management, Doctor of Science in Communication

B.Sultonov

Toshkent farmatsevtika instituti, texnika fanlari doktori

Ya.L.Chernyavskaya

Tюменский государственный медицинский университет, кандидат филологических наук

A.Sidiqov

Toshkent kimyo-texnologiya instituti, kimyo fanlari doktori

W.B.Vidona

Edo State University, Anatomy, PhD

B.Kucharov

Fanlar akademiyasi Umumiy va noorganik kimyo instituti, texnika fanlari doktori

I.Eshmetov

Fanlar akademiyasi Umumiy va noorganik kimyo instituti, texnika fanlari doktori

M.Abdullayev

Andijon davlat universiteti, tarix fanlari doktori

Z.Tojiyeva

O'zbekiston milliy universiteti, Geografiya fanlari doktori

N.Jiyanova

Toshkent moliya instituti, iqtisod fanlari nomzodi

X.Qobulov

Toshkent moliya instituti, iqtisod fanlari nomzodi

A.Nabiev

Toshkent kimyo texnologiya instituti, texnika fanlari PhD

A.Turgunbayeva

Namangan davlat universiteti, psixologiya fanlari PhD

B.Xaynazarov

O'zbekiston milliy universiteti, tarix fanlari PhD

M.Voxidova

Toshkent davlat sharqshunoslik instituti, iqtisodiyot fanlari PhD

A.Rahmonov

Respublika ilmiy-amaliy markaz, pedagogika fanlari PhD

G.Ochilova

Qarshi muxandislik-iqtisodiyot instituti, falsafa fanlari nomzodi

B.Omonov

Qarshi davlat universiteti, falsafa fanlari PhD

O.Axmedova

Buxoro muxandislik-texnologiya instituti, texnika fanlari PhD

G.Jumanazarova

Jizzax davlat pedagogika instituti, filologiya fanlari doktori

T.Sabirjanov

Farg'onalar politexnika instituti, texnika fanlari nomzodi

Sh.Ismoilov

Toshkent davlat yuridik universiteti, yuridik fanlari doktori

M.Rahimov

Toshkent davlat yuridik universiteti, yuridik fanlari falsafa doktori

L.Rahimqulova

Toshkent davlat yuridik universiteti, yuridik fanlari falsafa doktori

A.Sultonov

Jizzax politexnika instituti, iqtisodiyot fanlari PhD

108.	A.A.Axmedov O'smirlar ma'naviyatini shakllantirishning ijtimoiy-psixologik mexanizmlari	711
109.	Olmos Ravshanovich Avezov, Abdurahmon Shuhrat o'g'li To'ymurodov Ekstremal vaziyatlarda shaxsga psixologik ta'sir etishning o'ziga xos xususiyatlari	717
110.	Muxammadjon Axmadaliyev Improving the methodology of cognitive linguistic approach to teaching English	725
111.	Sitabonu Amriddinova, Madina Ahrorova Bargi xazon gullar yoxud erta turmush va uning oqibatlari	729
112.	Komila Dekanovna Alimova Til bilingvun bilishdir	734
113.	Tohir Xushnubek o'g'li Ismailov, Bobir Mansurovich Ibragimov Magistratura stajirovkasi hisoboti	738
114.	Nodira Urishevna Asilbayeva Bo'lajak texnologiya ta'limi o'qituvchilar tayyorlashning ilmiy-metodik asoslari	741
115.	Olmos Ravshanovich Avezov, Nazira Fazliddinovna Ubaydullayeva Logotherapy: how psychotherapy helps a person to find meaning in life	747
116.	Olmos Ravshanovich Avezov, Nazira Fazliddinovna Ubaydullayeva Frankl logoterapiyasi va uning inson hayotidagi tutgan o'rni	753
117.	Nazir Raxmatovich Axmadov, Munisa Fazliddinovna Roziqova Oilaviy ajrimlar ularning sabablari, ajrimlarning oldini olishning psixologik mexanimzlari	760
118.	Bahodir Xolpo'latovich Nurmuxamedov Ta'lim-tarbiyaga yondoshuvlar	765
119.	Salamat Xaydarovna Bazarova, Zamira Muxtorovna Porsieva, Marxabo Boysarovna Ismoilova O'quvchilarning kitobxonlik madanyatini shakllantirish	771
120.	Bekzod Bahrom o'g'li Choriyev O'zbekistonda xalq cholg'ularining takomillashuv jarayonlari hamda ko'p ovozli orkestr va ansamblarning tashkil topishi	776
121.	Дилафуз Абдуразикова Собирова Замонавий психологияда коммуникатив компетентлик муаммосининг тадқиқ этилиши	781
122.	Рустам Илхомович Давронов Актуальные вопросы классного и внеклассного физического воспитания школьников	787
123.	Dilnoza Husen qizi Bahronova Psixologiyada shaxs fenomeni	794
124.	Dilrabo Tolibovna Homidova Shaxsga yo'naltirilgan ta'lim texnologiyalari asosida bo'lajak o'qituvchilarda pedagogik qobiliyatlarni rivojlantirish yo'llari	800
125.	Dilrabo Telmon qizi Ramazonova Shaxs va ijtimoiy normalar	807
126.	Feruz Furqatovich Ganjiyev Talabalarda ijtimoiy faoliy rivojlanishining psixologik mexanizmlari	814
127.	Quvonchoy Kuvondikovna Bekchanova Fizika fanini o'qitishda innovatsion va axborot texnologiyalarini qo'llash imkoniyatlari	821
128.	Azizaxon Akmaljon qizi Ne'matova, O.K.Xakimbayeva The importance of pictures in language learning	826

Oilaviy ajrimlar ularning sabablari, ajrimlarning oldini olishning psixologik mexanimzlari

Nazir Raxmatovich Axmadov
Munisa Fazliddinovna Roziqova
Buxoro davlat universiteti

Annotatsiya: Ushbu maqolada oiladagi ajrimlarning sabablari, oqibatlari, oiladagi bolalarning ruhiyati va tarbiyasiga ta'siri, ajralishlarnign oldini olish chora-tadbirlari bo'yicha fikr va mulohazalar keltiriladi.

Kalit so'zlar: psixolog, noto'liq oilalar, ajrimlar, stress, farzandsizlik, moddiy yetishmovchilik, oila, tarbiya

Family divorce their causes, psychological mechanisms for the Prevention of divorce

Nazir Rakhmatovich Akhmadov
Munisa Fazliddinovna Roziqova
Buxoro State University

Abstract: This article discusses the causes and consequences of divorce in the family, its impact on the psyche and upbringing of children in the family, and opinions on measures to prevent divorce.

Keywords: psychologist, single-parent families, divorces, stress, childlessness, financial hardship, family, upbringing

Ro'yni zaminda bir nikoh buzilganda Arshi a'lo larzaga keladi...

Ajralish hozirgi zamon insoniylik jamiyatining eng muhim ijtimoiy muammolaridan biri hisoblanadi. Shuning uchun chet elda ham, O'zbekistonda ham ajralish muammosini o'rghanishga keng ilmiy jamoatchilik e'tibori qaratib kelinmoqda. Bu muammoni turli soha mutaxassislari: yuristlar, sotsiologlar, psixologlar, iqtisodchilar va boshqa fan sohalari mutaxassislari o'rghanmoqdalar. Ularning e'tibori bu hodisa sabablari, omillari, motivlarini o'rghanish, ularni bartaraf etish, ajralishlarning salbiy asoratlarini kamaytirish masalalariga qaratilgan. Chunki oilalarning buzilishi tufayli nafaqat shu ajralishgan er-xotin va ularning farzandlari, balki jamiyat ham ko'p zarar ko'radi. Ajralishlar ko'plab noxush hodisalar: noto'liq oilalar sonining ortishi, bolalar va o'smirlar o'rtasida qonunbuzarlikning ko'payishi, pedagogik nazoratsiz qolgan bolalar soning ortishi, yolg'izlik, sobiq er-xotinlar va

qarindoshlar orasidagi munosabatlarning yomonlashuvi kabilarning yuzaga kelishiga sabab bo'ladi. Xo'sh, shu o'rinda savol tug'iladi: o'zi oilalarning ajralib ketishiga asosiy sabab nima?

"Oila" ilmiy-amaliy tadqiqot markazi. taqdim etgan ma'lumotiga ko'ra 2021-yil yanvar-mart oylarida respublika bo'yicha 9213 nafar ajrashish arafasida turgan oilalarda turmushning buzilishiga sabab sifatida quyidagi omillar ko'rsatilgan:

- 48,4 foiz - er-xotin o'rtasidagi maishiy kelishmovchiliklar;
- 17,4 foiz - qaynona, qaynota yoki uchinchi shaxs, umuman boshqalarning oila ishiga aralashuvi;
- 5,3 foiz - bepushtlik, farzandsizlik;
- 6,3 foiz - moddiy yetishmovchiliklar, turmush o'rtog'inining ishsizligi va iqtisodiy muammolar;
- 5,5 foiz - ichkilikbozlik va boshqa zararli odatlar oqibati;
- 3,5 foiz - ichki va tashqi migratsiya;
- 11,3 foiz - boshqa turli sabablar.

Agar ajralishlarning ayol va erkakka ko'rsatadigan asosiy ta'sirlarini sanaydigan bo'lsak, ular quyidagicha bo'ladi:

Jamiyat uchun - noto'liq oilalar soni ko'payadi, oilalararo yoki qarindoshlararo adovat yuzaga keladi, bir jinsning ikkinchi jinsga nisabtan nafrati paydo bo'ladi, fohishabozlik ortadi, teri-tanosil kasalliklarining ortishi kuzatiladi, shaxsning ijtimoiy faolligi susayadi;

Erkak uchun - yolg'izlik hissining ortishi, giyohvandlik va ichkilikbozlikka berilish, turli kasalliklar;

Ayol uchun - yolg'izlikni his qilishning ortishi, qayta oila qurish imkoniyatining cheklanganligi, nevrozlar, stresslar, turli kasalliklar, o'z joniga qasd qilish va boshqalar.

Yuqoridagilar bilan birga o'zbek oilalar ajralsihganda o'zgach xususiyatlar ham kuzatiladi. Psixolog olim Faxriddin Ro'ziqulov ajralishning asoratlari mavzusida o'tkazgan maxsus tadqiqot natijalariga ko'ra, aksariyat hollarda ajralish qurbini ayol bo'ladi. Ya'ni ajralish erkaklarga nisbatan ayollarni kelgusi oilaviy baxtiga, bolalarning tarbiyasiga, oila byudjetiga, ayolning salomatligiga, ajralishgan ayolning ruhiyatiga kuchli ta'sir ko'rsatadi. Shu bilan birga ayol uchun katta hayotiy muammolarini - qayta oila qurish va yolg'izlik muammosini keltirib chiqaradi.

Noto'liq oialalardagi bolalar tarbiysi. Noto'liq oila haqida gap ketganda, shuni alohida ta'kidlab o'tish joizki, noto'liq oilalar ham turlicha yuzaga keladi. Oilalar er-xotinlardan birining vafot etishi yoki ularning ajralishi tufayli noto'liq bo'lib qolishi mumkin. Albatta oilada ota yoki onaning vafot etishi ulkan bir fofja, avvalo, bu fofja hech kimning boshiga tushmasin, lekin bunday oilalarda marhumning ruhi hurmati, unga nisbatan, uning sha'niga ijobiy munosabatlar saqlanib qolgan bo'ladi. Biroq er-

xotin ajralishi sababli yuzga kelgan noto'liq oilalarda "tirik yetim" bolalra qoladi. Birinchidan, "tirik yetimlik" jamoatchilik o'rtasida, ayniqsa, bolalar jamoalarida - bog'chada, maktabda, tengdoshlara davrasida nisbatan kuchliroq oqralanadi. Ikkinchidan, bundat oilalrda ota yoki ona tomonidan, ularning yaqinlari tomonidan sobiq turmush o'rtog'i sha'niga, uning sahxsiyatiga salbiy bo'yoqlar beruvchi munosabatlar shakllanadi. Sobiq er-xotinlar tononidan bir -birlarini qoralovchi fik-mulohazalar ko'proq bildiriladi. Buning oqibatida noto'liq oilalardagi farzandlarning shakllanishida qator noxushliklarni olib keladi. Ayniqsa, ajralish natijasida otasiz o'sayotgan qiz bolaning his-tuyg'ulariga, otasiga bo'lган mehriga, qiz bolada shakllanadigan ota obraziga va otasiz o'sayotgan qizning ruhiyatiga salbiyt ta'sir ko'rsatadi. Nu esa nafaqat qiz bolaning bolalik davrida balki kelgusiad ham o'zi mustaqil oila qurbanida o'z asoratini ifodalashi mumkin.

Ma'lumki, o'zbek oilalarida ajralishlar miqdori boshqa millatlarga qaraganda kam. Lekin har bir ajrashgan oilaga to'g'ri keladigan "tirik yetim" bolalar soni o'zbek oilalarida 2-2,5 martaga ko'p. Shu bilan birga, "ajralish madaniyati" ning quyi saviyada ekanligi va o'ziga xos milliy xususiyatlar bilan ifodalanishi o'zbek oilalarda ko'proq oqibatlarga olib keladi. Shunga ko'ra, ajralishlarning salbiy asoratlari o'zbek oilalarda boshqa millatlarga ko'ra kuchliroq ifodalanadi.

Shuning uchun hsm hozirgi vaqtida ajralish muammosini ilmiy asosda o'ragnish masalalariga alohida e'tibor berilmoqda. Ayni paytda joylardagi FHDYo organlari qoshida Oila dorilfununlari tashkil qilinib, ularda nikohlanuvchi yoshlar uchun 1 oylik o'quv kurslari tashkil qilinmoqda. Faqat shu o'rinda bir savol ko'ndalang bo'ladi: 18-20 yil davomida oilada singdirilmagan ko'nikmani 1 oy ichida tushuntirishning imkoni bormikan? Har bir oilada muhit, iqtisodiy va ma'naviy ahvol turlicha ekanligini nazardan qochirish kerak emas.

Demak, hamma gap baribir yoshlarning oila haqida tasavvuri va uning atrofidagi masalalarga borib taqaladi. Kalavaning uchini davlat tashkilotlarining yoinki ota-onaning qo'liga tutqazib qo'yish emas, chigallikni hamjihatlikda yechishga urinish kerak. Turmush qurban er-xotin ham o'zlarini har tomonlama ta'minlash masalasida, ham mulohaza yurita olishda mustaqillikka ega bo'lishi, nafaqat o'zining shaxsiy qiziqishlari, balki farzandining taqdiri borasida ham mas'uliyatni his etishi lozim.

Foydalilanigan adabiyotlar

1. Ахмадов, Н. Р. (2021). Суицидальное поведение подростков. Вестник интегративной психологии.(журнал для психологов), 13-15.
2. Ахмадов, Н. Р. (2020). Причины суицидального поведения. Вестник интегративной психологии.(журнал для психологов), 60-62.
3. Ахмадов, Н. Р. (2021). Подростковый суицид. причины и профилактика. Вестник интегративной психологии.(журнал для психологов), 30-34.

4. Ахмадов, Н. Р. (2020). ПРИЧИНЫ СУИЦИДОВ В ДЕТСКОМ И ПОДРОСТКОВОМ ВОЗРАСТЕ. Рекомендовано к печати Ученым советом Института психологии имени ГС Костюка НАПН Украины (Протокол № 14 от 28 декабря 2020), 14.
5. Ахмадов, Н. Р. (2019). Причины суицида среди подростков. Вестник интегративной психологии.(журнал для психологов), 60-63.
6. Nazir, A. (2022). SOCIO-PSYCHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF THE REHABILITATION OF DISADAPTED ADOLESCENTS. Integration of Pragmalinguistics, Functional Translation Studies and Language Teaching Processes, 377-380.
7. Axmadov, N. R. (2022). Dezadaptatsiya va uning o'smir xulqida na'moyon bo'lishi. Science and Education, 3(3), 389-395.
8. Ахмадов, Н. Р. (2022). Социально-психологико-педагогическая реабилитация дезадаптированных подростков. Science and Education, 3(2), 1045-1053.
9. Ахмадов, Н. Р. (2022). ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ РЕАБИЛИТАЦИИ ДИЗАДАПТИРОВАННЫХ ПОДРОСТКОВ. INTEGRATION OF SCIENCE, EDUCATION AND PRACTICE. SCIENTIFIC-METHODICAL JOURNAL, 3(3), 79-84.
10. Axmadov, N., & Ostanov, S. (2021). РОЛЬ ПСИХОЛОГИЧЕСКОГО ЗДОРОВЬЯ СТУДЕНТОВ В УЧЕБНЫЙ ПРОЦЕСС. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 3(3).
11. Ахмадов, Н. Р. Ўсмирлар орасида суицид ҳолатларининг содир этилишининг сабаблари.“ Innovatsion yondashuvlar asosida milliy ta'lif tizimini takomillashtirish” mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallari to‘plami.
12. Рустамов, Ш. Ш. (2021). Амалиётчи психологлар касбий компетенлигини ривожланишида математик усуллардан фойдаланишнинг амалий жиҳатдан ўрганилиши.
13. Rustamov, S. (2021). Usage Method of SPSS Software in the Processing of Psychological Data. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 7(7).
14. Rustamov, S. S. Analiz psixologicheskix dannix s pomoshyu programmi SPSS. Informacionnaya kultura sovremennoego detstva. Sbornik statey Mejdunarodnoy nauchnoprakticheskoy konferensii Rossiya, g. Chelyabinsk, 31.
15. Rustamov, S. (2021). КЛАСТЕРНЫЙ АНАЛИЗ ПРИ БОЛЬШОМ КОЛИЧЕСТВЕ НАБЛЮДЕНИЙ (КЛАСТЕРНЫЙ АНАЛИЗ МЕТОДОМ К-СРЕДНИХ). ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 8(8).
16. Рустамов, Ш. Ш. (2022). ОСОБЕННОСТИ МАТЕМАТИЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ ПРАКТИЧЕСКИЙ ПСИХОЛОГОВ. INTEGRATION OF

SCIENCE, EDUCATION AND PRACTICE. SCIENTIFIC-METHODICAL JOURNAL, 3(3), 59-64.

17. Рустамов, Ш. Ш. (2022). Корреляционный анализ пример по психологии. Корреляции в психологии. *Science and Education*, 3(3), 1100-1106.
18. Назарова, А. М., & Хафизова, Ф. Б. (2022). Формирование профессиональной математической компетенции будущее практической психологов. *Science and Education*, 3(2), 1299-1305.
19. Хакимова, Ф. Х. (2021). Психические и эмоциональные состояния у детей. *Вестник интегративной психологии*, (23), 358-361.
20. Назаров, А. М., & Рустамов, Ш. Ш. (2019). АНАЛИЗ ПСИХОЛОГИЧЕСКИХ ДАННЫХ С ПОМОЩЬЮ ПРОГРАММЫ SPSS. ББК 71.0 И74 Редакционная коллегия Ответственный редактор, 187.
21. Salixov, S. M., & Salixov, T. M. (2022). Bo'lajak jismoniy madaniyat o'qituvchisining kasbiy tayyorgarligini shakllantirish. *Science and Education*, 3(3), 1013-1019.
22. Umedjanova, M. L., Salikhov, S. M., & Salikhov, T. M. (2022). The Role of National Education in Preparing Young People for Family Life. *EUROPEAN JOURNAL OF INNOVATION IN NONFORMAL EDUCATION*, 2(2), 271-276.
23. Гайбуллаев, А. А. Психология: происхождение и структура научного факта. *Вестник интегративной психологии*, 19(19), 115-119.
24. Dilafroz, I. (2022). THE ATTITUDE OF THE FATHER TOWARDS THE CHILD IN THE FAMILY PSYCHOLOGICAL FOUNDATIONS. *ResearchJet Journal of Analysis and Inventions*, 3(1), 1-5.
25. Murtazoyevna, Q. D., & Jamilovna, A. Z. (2021). FEATURES OF EMOTIONS IN THE UPBRINGING OF CHILDREN. *ResearchJet Journal of Analysis and Inventions*, 2(04), 60-64.
26. Baxtiyorovna, Q. S. (2020). Heads Of Competence In Psychologically School Education. *International journal of scientific & technology research*, 9(02).
27. Ахмедов, А. А., & Зикиряева, М. М. (2020). ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ МЕХАНИЗМЫ ФОРМИРОВАНИЯ СОЦИАЛЬНОГО ВООБРАЖЕНИЯ У ПОДРОСТКОВ. *Новый день в медицине*, (1), 151-154.
28. Roziyev, U. (2020). Адаптация первоклассника к школьному обучению. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 4(4).
29. Kuliev, Y., & Eshov, E. (2020). Social Psychological Properties Of The Inspection
30. Зарипова, Г. К., & Рамазонов, Ж. Ж. (2019). Информационная безопасность (обязанности). *Научные исследования*, (1 (27)).